

בית משפט השלום בבאר שבע

ת"א 45255-03-11 נתנאל נ' אברגל ואח'

בפני כב' השופט גד גדעון

התובע

עידן נתנאל

ע"י ב"כ עוה"ד שלמה אביטן ועוה"ד אופיר הלל

נגד

הנתבעים

1. ליאת (מרים) אברגל

2. אלעד סמאדג'יה

3. אייל (שמעון) אברגל

ע"י ב"כ עוה"ד אבי אזולאי

פסק דין

- 1
2 זהו פסק דין בתביעה לתשלום פיצויים, בגין פרסום לשון הרע. הוחלט לדחות את התביעה
3 נגד הנתבעים 1 ו-2, ולקבל את התביעה נגד הנתבע מס' 3. להלן הנימוקים.
4
5 2. התובע הינו צלם במקצועו, ופועל תחת השם המסחרי "עידן הצילום". הנתבעים מס' 1 ו-2
6 הינם בני זוג, אשר נישאו זל"ז במהלך שנת 2006, ועובר לנישואיהם, שכרו את שירותי
7 התובע, לצורך צילום הטקס ומסיבת החתונה. לנתבעים מס' 1 ו-2 טענות שונות, ביחס לטיב
8 השירות שקיבלו מן התובע. הנתבע מס' 3, הינו אחיה של הנתבעת מס' 1.
9
10 3. התביעה עוסקת בפרסום באינטרנט, המנוסח כאילו נכתב ע"י הנתבעת מס' 1, בו הוכפש
11 התובע, לטענתו. לטענת התובע, נחשף לפרסום האמור, לאחר שלקוחה אחרת שלו, הפנתה
12 את תשומת לבו לפרסום. יודגש, כי הפניה לפרסום, תחת הכותרת "עידן הצילום צלם
13 דמאי, שקרן ונוכל", הופיעה ביום 16.10.11, בדף החיפוש של מנוע החיפוש Google, בעמוד
14 הראשון, במקום השישי, מתוך כלל תוצאות החיפוש, של הביטוי, "עידן הצילום".
15
16 תוכן הפרסום הינו כדלקמן:
17 **"בס"ד**
18 **שלום לכל הזוגות שעומדים להינשא בקרוב.**
19 **שמי ליאת ובעלי אלעד התחתנו "באולמי לוגסי" בנתיבות לפני כ – 3 וחצי שנים**
20 **וסגרנו את עידן הצילום מעומר.**
21 **אנחנו זוג חרדי צעיר שגרים באילת**
22 **ועד היום בתאריך 29.12.2009 (במקור נכתבה השנה, 2009, בערבית – ג.ג.)**
23 **לא קיבלנו:**

בית משפט השלום בבאר שבע

ת"א 45255-03-11 נתנאל נ' אברגל ואח'

1 אלבומי תמונות
2 אלבומי הורים
3 הגדלות לזוג
4 הגדלות להורים
5 היחס כלפי הזוג בתחילת המפגש נראה אמין ומקצועי.
6 לאחר ביצוע העבודה זכינו ליחס משפיל מאוד של טרטורים,
7 אין ספור טלפונים, נסיעות לבית העסק ועוגמת נפש.
8 את אבא שלי שהוא בן 60 (במקור, נכתב המספר בערבית – ג.ג.), הוא טרטר בלי סוף
9 לאחר שקבע איתו פעמים רבות והוא התחמק תמיד.
10 לפני כחצי שנה נפטרה חמתי וגם זה המזכרת והזיכרון
11 היחיד שיש לנו ממנה.
12 היום 29.12.2009 (במקור, נכתב התאריך בערבית – ג.ג.) לאחר ניסיונות כושלים לקבל את
13 מה שמגיע לנו
14 אני מגישה תביעה משפטית נגד "עידן הצילום"
15 אני ממליצה באמונה שלימה לכל הזוגות שפונים
16 ל"עידן הצילום"
17 לא לסגור חוזה בשום
18 פנים ואופן!!!".

19
20 התובע טען בכתב התביעה, כי תוכן הפרסום מהווה לשון הרע, כמשמעו בחוק איסור לשון
21 הרע, כי המדובר ב"פרסום", כמשמעות המונח בחוק, וכי הנתבעים הם שפרסמו את
22 הפרסום, בעצמם או באמצעות אחרים.
23
24 התובע הכחיש את תוכן הפרסום, וטען, כי בעצם הפרסום, עוולו הנתבעים כלפיו, לא רק
25 בעוולה של הוצאת לשון רע, אלא גם בעוולת שקר מפגיע.
26
27 לטענת התובע, נעשה הפרסום בכוונה לפגוע בו, ועל כן, בהתאם להוראות סעיף 7א(ג) לחוק
28 איסור לשון הרע, זכאי הוא, לפסיקת כפל הסכום הקבוע בחוק, לענין פיצוי ללא הוכחת
29 נזק.
30
31 סכום התביעה נכון למועד הגשתה – 100,000 ₪.
32
33 לכתב התביעה, צורף מכתב ששלח ב"כ התובע, אל הנתבעים מס' 1 ו-2, ביום 17.11.10,
34 במסגרתו, דרש מהם להסיר את הפרסום מרשת האינטרנט, תוך 48 שעות, ולשלם לו
35 פיצויים, על הנזקים שנגרמו לו, בשל הפרסום.

בית משפט השלום בבאר שבע

ת"א 11-03-45255 נתנאל נ' אברגל ואח'

1
2 פנייתו זו של התובע, נענתה במכתב ב"כ הנתבעים, מיום 28.11.10, בו נטען, כי הנתבעים לא
3 ביצעו את הפרסום, וכי אין להם, את הידע הטכני לצורך פרסום הודעה, ברשת האינטרנט.
4 כן נטען במכתב, כי הנתבעים מס' 1 ו- 2, לא ביקשו ממאן דהוא, לפרסם את ההודעה
5 עבורם. זאת, על אף טענותיהם, לענין טיב השירות, שנתן להם התובע.
6
7 לטענת התובע, זמן קצר לאחר שנשלח המכתב, אל הנתבעים מס' 1 ו-2, פנה אליו הנתבע
8 מס' 3, ביקש ממנו להימנע מנקיטת הליכים, נגד אחותו ובעלה – הנתבעים מס' 1 ו-2,
9 התנצל, והודיע, כי יפעל להסרת הפרסום, תוך מס' ימים, ואכן יום או יומיים לאחר מכן,
10 הוסר הפרסום מאתר האינטרנט, וכן הוסר הקישור לפרסום, במנוע החיפוש Google.
11
12 על אף ששלושת הנתבעים מיוצגים ע"י ב"כ אחד, הגישו שלושה כתבי הגנה נפרדים. 5.
13
14 הנתבעים לא הכחישו במהלך המשפט כולו, כי הכיתוב באתר האינטרנט וההפניה במנוע
15 החיפוש, מהווים "פרסום", לענין חוק איסור לשון הרע, לא הכחישו, כי תוכן הדברים
16 מהווה לשון הרע לענין החוק, ולא טענו, כי הפרסום חוסה, תחת איזו מן ההגנות הקבועות
17 בחוק. טענתם היחידה הינה, כי לא פרסמו את הדברים, ולא היו מעורבים בפרסומים.
18
19 בכתבי ההגנה שהגישו הנתבעים מס' 1 ו-2, הכחישו "כל קשר לתביעה זו", וכן טענו, כי
20 הינם מתקשים לבצע, אף פעולות פשוטות במחשב, ואין להם הידע הטכני, הנדרש לצורך
21 הפרסום. הנתבעים הכחישו באופן כללי, מקצת הטענות בכתב התביעה, ובמענה ליתר
22 הטענות, נכתבו בכתב ההגנה המילים: "לטענת התובע", בלבד.
23
24 בכתב ההגנה של הנתבע מס' 3, נטען כטעון מקדמי:
25 "א- הנתבע 3 יטען כי מעולם לא השתמש בשירותיו של התובע, ולכן לא ברור כיצד
26 מאשימו התובע האשמות אלו, שהרי אין לו כל עניין בכך.
27 ב- יתרה מכך, הנתבע 3 מצוין כי עקב פנייתו של התובע בנוגע לפרסומים שכביכול
28 פורסמו ע"י הנתבעת 1, אחותו של הנתבע 3, החליט הנתבע 3 לעזור לתובע ולהסיר
29 הפרסומים, הכל כפי שיפורט בהמשך".
30
31 יצוין ויודגש, כי בכל כתב ההגנה, אין הכחשה מפורשת של פרסום הדברים ע"י הנתבע מס'
32 3, כי אם הכחשה משתמעת שלשונה: "... הנתבע 3 מודה שדיבר עם התובע והציע שלמרות
33 שאין אחותו (הנתבעת 1) ואין הוא קשורים כלל לעניין, בשל החברות עם התובע הוא יסיר
34 את הפרסומים בימים הקרובים, וכך היה".
35

בית משפט השלום בבאר שבע

ת"א 45255-03-11 נתנאל נ' אברגל ואח'

6. לתובע העידו, התובע עצמו, רעייתו, הגב' נטלי נתנאל, וכן מר אבי פרי, צלם שעבד בעבר עם התובע, אשר היו עדים לשיחת טלפון, שקיימו התובע והנתבע מס' 3, אותה שמע באמצעות הרמקול של מכשיר הטלפון.
- רעיית התובע ומר פרי העידו, כי הנתבע מס' 3 פנה אל התובע, ושאל אותו מדוע פנה באמצעות עו"ד, אל הנתבעים מס' 1 ו-2, ולאחר שהתובע השיב בכעס, כי הסיבה לפנייה היתה הפרסום באינטרנט, אמר הנתבע מס' 3: "... כי עידן יוצר לו בעיות עם הוריו ועם אחותו ובעלה וכי אם יסכים לרדת מהנושא הוא יהיה מוכן לעבוד בעבורו שנה או שנתיים בתור צלם וגרפיקאי בחינם רק שיסכים לא לתבוע את אחותו ובעלה".
- רעיית התובע הוסיפה והעידה, כי למחרת, התקשר הנתבע מס' 3 אל התובע, אשר לא יכול היה להשיב לשיחה, ועל כן השיבה היא, ושוחחה עם הנתבע מס' 3. לטענתה, במהלך השיחה, ביקש ממנה הנתבע מס' 3, לשוחח עם התובע, על מנת שיוותר על טענותיו נגד הנתבעים מס' 1 ו-2.
- התובע ורעייתו נחקרו, ובמהלך החקירות הנגדיות, לא הופרכו עדויותיהם ולא נסתרו. הרושם היה, כי עדויותיהם מהימנות.
- ב"כ הנתבעים ויתר על חקירת העד, מר פרי, בחקירה נגדית.
7. מטעם הנתבעים הוגשו תצהירי עדויות ראשיות, של שלושת הנתבעים. בתצהירים חזרו הנתבעים, על הטענות שנטענו בכתבי ההגנה. לאחר שביהמ"ש העיר, כי אין בתצהירי הנתבעים, הכחשה מפורשת לעניין עצם פרסום הדברים, תוקנו עדויותיהם הראשיות, של הנתבעים מס' 1 ו-2, על דרך הוספת הכחשה כאמור.
- הנתבע מס' 3 לא התייצב לשיבה שהתקיימה ביום 17.10.13, אשר נועדה לשמיעת עדותו (לאחר שיתר העדים נחקרו בישיבה קודמת), ולסיכומים בע"פ. זאת, מבלי שהגיש בקשה להעדר מהדיון, או לדחותו, ומבלי שהוצג בפני ביהמ"ש, מסמך כלשהו, לעניין סיבת העדרותו מהדיון. יצוין, כי הנתבע מס' 3 לא עדכן את ב"כ, קודם הדיון, בדבר העדרותו הצפויה. לפני משורת הדין, נקבע מועד נוסף לחקירת הנתבע מס' 3, כפוף לתשלום הוצאות בפועל לתובע. הנתבע לא שילם את סכום ההוצאות, ועל כן, בוטלה הישיבה הנוספת, והצדדים הגישו סיכומי טענות בכתב.
- מכאן, כי יש להתעלם מתצהיר עדותו הראשית של הנתבע, ועדותו אינה עומדת לפני ביהמ"ש. יודגש לענין זה – במהלך ישיבת קדם המשפט שהתקיימה ביום 29.2.12, נחקר

בית משפט השלום בבאר שבע

ת"א 45255-03-11 נתנאל נ' אברגל ואח'

- 1 הנתבע מס' 3 ע"י ביהמ"ש, לענין אופן מחיקת הפרסום מרשת האינטרנט, ואולם, משלא
2 נחקר הנתבע מס' 3 בחקירה נגדית, ע"י ב"כ התובע, הרי שאין בדברים שאמר במהלך
3 הישיבה האמורה, לסייע לו לענין הדיון בשאלת אחריותו לפרסום.
4
5 הנטל להוכיח, כי הנתבעים, או מי מהם, פרסמו את לשון הרע, רובץ על התובע.
6
7 סבורני, כי אין בפני ביהמ"ש תשתית עובדתית מספקת, על מנת לחייב את המסקנה, כי
8 הנתבעים מס' 1 ו-2, נושאים באחריות לפרסום, בגינו הוגשה התביעה. הנתבעים אישרו, כי
9 אכן מסרו חלק מהמידע האמור בפרסום, לקרובי משפחה שלהם, אך משנתבעו בגין פרסום
10 מסוים, הוא הפרסום באינטרנט, אשר צוטט לעיל, אין די בכך שמסרו את המידע האמור,
11 או מקצתו, בע"פ לאחרים.
12
13 טענת הנתבעים, כי לא פרסמו את לשון הרע בעצמם, ולא ביקשו מאחרים לפרסם את
14 הדברים, לא הופרכה. אמנם, בכתבי ההגנה שהגישו הנתבעים מס' 1 ו-2, ובתצהיריהם, כפי
15 שהגישו במקור, אין הכחשה מפורשת של ביצוע הפרסום, אך הכחשתם זו נלמדת בבירור מן
16 האמור בתצהיריהם, ומעדויותיהם בחקירות הנגדיות.
17
18 הפרסום נעשה כביכול, על פי לשונו, בשם הנתבעת מס' 1, ואולם, בדומה להכחשת חתימה
19 ע"י אדם, אשר נתבע בגין חתימה הנחזית כחתימתו על מסמך, הרי שעצם הכחשת הפרסום,
20 מעבירה, או מחזירה אל התובע, את הנטל להוכיח, את זהות המפרסם. בענייננו, אין בפני
21 בית המשפט די ראיות, כדי לקבוע, כי הנתבעים מס' 1 ו-2 או מי מהם, ביצעו את הפרסום,
22 בעצמם, או באמצעות אחרים. יוסף, כי לא התרשמתי, שהנתבעת מס' 1 שיקרה בעדותה.
23
24 אמנם, בניגוד להתרשמות מחקירת הנתבעת מס' 1, קשה היה לקבל את עדותו של הנתבע
25 מס' 2, כמהימנה, בין היתר, משהכחיש, כי הוגש נגדו אי פעם כתב אישום, כאשר בהמשך
26 חקירתו התברר, כי הוגשו נגדו כתבי אישום, והוא אף הורשע בביצוע עבירות שונות, אלא
27 שאין בכך, לסייע לתובע להוכיח טענתו, בהעדר תשתית פוזיטיבית מינימלית להוכחת
28 אחריותו של הנתבע לפרסום.
29
30 מכאן, כי לא הורם הנטל להוכיח, אחריות הנתבעים מס' 1 ו-2 לפרסום, ועל כן, יש לדחות
31 את התביעה נגדם.
32
33 שונה המצב הראייתי, ושונה המסקנה, לענין הנתבע מס' 3.
34

בית משפט השלום בבאר שבע

ת"א 45255-03-11 נתנאל נ' אברגל ואח'

1 ביחס לנתבע זה, העמיד התובע תשתית ראייתית, שהינה אמנם נסיבתית, אך עוצמתה
2 גבוהה למדי. זאת, באשר הוכח, בעדויות התובע ועדיו - לרבות מר פרי, אשר לא נחקר
3 כזכור בחקירה נגדית, ועל כן יש לקבל את דבריו כאמת - כי הנתבע מס' 3, הוא אשר פנה אל
4 התובע, סמוך לאחר שהתובע פנה באמצעות ב"כ, אל הנתבעים מס' 1 ו-2, בדרישה להסיר
5 את הפרסום ולשלם לו פיצויים. הוכח, כי הנתבע מס' 3 הבטיח לתובע, לפעול בזריזות
6 להסרת הפרסום מרשת האינטרנט, ואכן, גרם להסרתו תוך יום או יומיים, וכן הוכח, כי
7 הציע לתובע, לפצותו על נזקיו, בכך שיעבוד עבורו ללא תמורה, כצלם וגרפיקאי, במהלך
8 שנה או שנתיים, אם רק יסכים התובע, שלא לנקוט בהליכים, נגד הנתבעים מס' 1 ו-2.
9 פעולת הנתבע מס' 3, והצעתו האמורה, אשר לא נלוותה אליהם הכחשת מעורבותו בפרסום,
10 נראים, על פני הדברים כנטילת אחריות, ובמידת מה, גם כהודאת בעל דין באשר לעצם
11 הפרסום. לכך יש לצרף את העובדה, כי הנתבע מס' 3 נמנע בכתב הגנתו, מלהכחיש
12 מפורשות, מעורבותו בפרסום - המנעות אשר יש לה בנסיבות, משקל ראייתי, הנזקף
13 לחובתו.

14

15 סבורני, כי יש בתשתית הראייתית הנסיבתית האמורה, להוביל לכאורה למסקנה, כי הנתבע
16 מס' 3 ביצע את הפרסום, או היה מעורב בפרסומו, ויש בכך להעביר אליו, את הנטל, לסתור
17 את המסקנה המסתברת, ולהוכיח, כי אינו אחראי לפרסום. דא עקא, משלא התייצב להעיד
18 בפני ביהמ"ש, וכאשר על כן, אין בפני ביהמ"ש גרסה עובדתית מטעמו, ובהעדר כל ראיה
19 אחרת, שיש בה לנקותו מאחריות לפרסום, נראה, כי הורם הנטל, להוכיח את אחריותו
20 הנטענת לפרסום.

21

22 במצב זה, ובהעדר כל טענת הגנה אחרת, נראה, כי יש לחייב את הנתבע מס' 3, בפיצוי
23 התובע, בגין הפרסום.

24

25 10. התובע תבע כאמור, סך 100,000 ₪, נכון למועד הגשת התביעה. סכום זה, נמוך מכפל
26 הפיצוי ללא הוכחת נזק, הקבוע בסעיף 7א לחוק, כערכו במועד הגשת התביעה (כפל הסכום
27 50,000 ₪, בתוספת הפרשי הצמדה למדד המחירים לצרכן, לחודש ספטמבר 1998).

28

29 התובע טען כאמור, כי הוא זכאי לפיצוי האמור, העולה על סכום הפיצוי ללא הוכחת נזק,
30 מכח הוראת ס"ק 7א(ג) לחוק, שלשונו: "במשפט בשל עוולה אזרחית לפי חוק זה, שבו
31 הוכח כי לשון הרע פורסמה בכוונה לפגוע, רשאי בית המשפט לחייב את הנתבע לשלם
32 לנפגע, פיצוי שלא יעלה על כפל הסכום כאמור בסעיף קטן (ב), ללא הוכחת נזק", באשר
33 לטענתו, פורסמה לשון הרע בכוונה לפגוע.

34

בית משפט השלום בבאר שבע

ת"א 45255-03-11 נתנאל נ' אברגל ואח'

1 נדמה, כי המסקנה, לפיה אכן נועד הפרסום, לפגוע בתובע, מתחייבת בנסיבות, הן נוכח
2 הלשון הבוטח, של ההפניה במנוע החיפוש: "עידן הצילום צלם רמאי, שקרן ונוכל", והן
3 נוכח "ההמלצה החמה", בשולי הפרסום: "אני ממליצה באמונה שלמה לכל הזוגות שפונים
4 ל"עידן הצילום" לא לסגור חוזה בשום פנים ואופן!" – המלצה אשר ישומה ע"י לקוחות
5 אפשריים, צפוי היו בבירור, לפגוע בפרנסת התובע.
6
7 הפרסום היה חשוף לציבור, במהלך תקופה לא ידועה, אשר ארכה לפחות מספר ימים,
8 במסגרת אתר האינטרנט בו הופיע, וכאמור, נכללה הפניה אליו בדף החיפוש הראשון, במנוע
9 החיפוש Google, עם ביצוע חיפוש ע"פ שם עסקו של התובע. מכאן, שיכול היה להסב לתובע
10 נזק משמעותי, בשל הרתעת לקוחות אפשריים, אשר חיפשו מידע עליו באינטרנט, וסביר, כי
11 אכן כך אירע בפועל.
12
13 בנסיבות אלה, קשה לומר, כי סכום התביעה מופרז, מה עוד שהנתבע מס' 3 מצדו, לא הביא
14 כל ראיה, ולא טען כל טענה, שהיה בהן ללמד, כי הנזק האפשרי לתובע כתוצאה מהפרסום,
15 קטן מן הנטען.
16
17 סבורני, כי יש על כן, לחייב את הנתבע מס' 3, לשלם לתובע, את מלוא סכום התביעה –
18 העומד, בשערך מיום הגשת התביעה, על 109,213 ₪.
19
20 11. התביעה נגד הנתבעים מס' 1 ו-2 נדחית אפוא, והתביעה נגד הנתבע מס' 3, מתקבלת, ועליו
21 לשלם לתובע סך 109,213 ₪. היות ששלושת הנתבעים יוצגו יחד, ונוכח התוצאה האמורה,
22 לא יחויב התובע, בהוצאות הנתבעים מס' 1 ו-2, ואילו הנתבע מס' 3, מחויב בזה, בתשלום
23 שכ"ט התובע בגין התביעה, בסך 15,000 ₪ בתוספת מע"מ, והוצאות המשפט בסך 3,000 ₪.
24
25 ניתן היום, כ"א כסלו תשע"ד, 24 נובמבר 2013, בהעדר הצדדים.
26

גד גדעון, שופט

27
28